

Remissvar
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 23 september 2015

Remissvar: Promemoria: Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

Arbetsmarknadsdepartementet har via Saco gett Akademikerförbundet SSR möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker i huvudsak Arbetsmarknadsdepartementets förslag som innebär att alla kommuner tar ansvar för mottagandet av flyktingar till Sverige.

Förbundet har tagit ställning för en generös och välkomnande flyktingpolitik och menar att vi har ett gemensamt ansvar att välkomna och bereda plats för människor som flyr från krig, konflikter och katastrofer och att Sverige har ett ansvar att ta emot en stor andel av dem som flyr. Akademikerförbundet SSR organiserar medlemmar längs hela migrationsprocessen. Vi har medlemmar som arbetar i fält i flyktingläger, våra medlemmar finns på Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och i Socialtjänsten. De finns också i skolorna som kuratorer och lärare och de finns i hälso- och sjukvården som kuratorer. Tidigare i år genomförde vi en mycket stor enkätundersökning bland de medlemmarna och de svaren från 3 000 proffs är vår utgångspunkt i detta remissvar.

Arbetsmarknadsdepartementet presenterar i promemorian en rad förslag vilka vi i huvudsak tillstyrker. Redan 2014 kunde vi se en stor ökning av människor som söker asyl i Sverige och allt tyder på att vi under 2015 kommer att närma oss 100 000 asylsökande och att antalet asylsökande lär förbli på denna höga nivå under ett flertal år framöver. Detta ställer stora krav på kommunerna att på alla sätt medverka, framförallt med bostäder. Det är dock viktigt, som departementet också skriver i förslaget, att stor hänsyn tas till arbetsmarknad, befolkningsstorlek och annat mottagande i den tilltänkta kommunen.

5.1 En ny lag

Förslaget innebär att en ny lag införs som innebär att samtliga kommuner måste kunna ta emot nyanlända invandrare för bosättning. Därmed kommer inte längre kommuner att kunna avböja anvisningar. Förbundet välkomnar förslaget.

5.2 Målgruppen

Målgruppen för den föreslagna lagen utökas till att gälla också personer över 65 år eftersom det inte är ålder som avgör när man flyr. Däremot gäller förslaget inte barn som saknar föräldrar eller annan ställföreträdare. (De anvisas med stöd av annan lag.) Förbundet tillstyrker förslaget.

5.3 Anvisning

Departementet föreslår bland annat att en kommun ska vara skyldig att, efter anvisning, ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. En anvisning ska innebära att kommunen ska anses vara bosättningskommun för den nyanlända enligt 2a kap 3 § Socialtjänstlagen. Vid

Akademikerförbundet SSR
Box 128 00, 112 96 Stockholm
08-617 44 00
kansli@akademssr.se
www.akademssr.se

SSR Direkt
Frågor om anställning och arbetsliv
08-617 44 71
ssrdirekt@akademssr.se

Medlemsservice
Frågor om medlemskap och avgifter
08-617 44 70
medlem@akademssr.se

fördelning av anvisningar mellan kommuner ska hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och det sammantagna mottagandet av nyanlända. Förslaget innebär att väntetiderna på anläggningsboendena radikalt kommer att kunna kortas vilket är mycket välkommet eftersom antalet kvarboende i anläggningsboende med uppehållstillstånd är alldeles för högt och stigande. Därmed tillstyrker vi även förslaget att nyanlända som befinner sig i anläggningsboenden med uppehållstillstånd prioriteras.

Även kommunernas planeringsförutsättningar förändras positivt eftersom den anvisade kommunen blir bosättningskommun och därför har ansvar för skola, förskola och annan service för den nyanlända. Förslaget innebär ingen begränsning för den enskilda att själv ordna med sin bostad eftersom det skulle riskera möjligheterna att etablera sig i samhälls- och arbetslivet. Förbundet tillstyrker förslagen.

5.4 Sanktioner

Förslaget innebär inte att sanktioner införs för kommunerna. Förslaget innebär en skyldighet för kommunerna att ta emot nyanlända för bosättning i den egna kommunen. Förbundet menar att man nog måste följa på vilket sätt kommunerna agerar och i framtiden vara beredd att pröva frågan igen. Förbundet tillstyrker förslaget.

5.5 Överklagan

Beslut om anvisning ska inte gå att överklaga eftersom det anses vara ett gemensamt samhällsansvar och lagen syftar till att främja etableringen av nyanlända. För den nyanlända är anvisningen inte tvingande utan frivillig. Förbundet tillstyrker förslaget.

5.6 Kommunal självstyrelse

Förslaget innebär en inskränkning av den kommunala självstyrelsen.

Arbetsmarknadsdepartementet bedömer att inskränkning inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till den föreslagna lagens ändamål och anser det därmed godtagbart vid beaktande av proportionalitetsprincipen enligt 14 kap 3 § RF. Förbundet delar den bedömningen och tillstyrker förslaget.

5.7.1 Frivilliga överenskommelser

Departementet förslår att det nuvarande systemet för beräkning av länstal och frivilliga överenskommelser enligt bosättningsförordningen ska fortsätta att gälla. Det är angeläget att tillvarata den vilja och kapacitet som majoriteten av Sveriges kommuner redan visar. Vi delar uppfattningen att systemet med överenskommelser och frivilligt mottagande har mycket stora förtjänster och att det är angeläget att också med den nya lagen i huvudsak arbeta med överenskommelser och i dialog med kommunerna. Dock menar vi att det är av vikt att noga beakta såväl annat mottagande som, vilket bör betonas, historiskt mottagande. Förbundet tillstyrker förslaget med det tillägget.

5.7.2 Läns- och kommunal

Departementet förslår att arbetsmarknadssituation, folkmängd och annat mottagande beaktas när läns- och kommunal fastställs. Vi vill även här gärna betona att det i annat mottagande även bör ingå historiskt mottagande. Samt att läns- och kommunal bör fastställas för ett år i taget för att ge rimliga planeringsförutsättningar. Dessa ska kunna revideras under innevarande år om mottagningsbehovet förändras. Förbundet tillstyrker förslaget med tillägget om historiskt mottagande.

5.7.5 Vissa ersättningar till kommunerna

Departementet förslår en rad förändringar och effektiviseringar som rör mer tekniska delar i anvisningsprocessen samt ekonomisk ersättning i processens olika delar som vi har svårt att överblicka. Förbundet har dock ingenting att erinra mot förslagen.

5.8 Kommunersättningarna

Alla kommuner ska vara med och bidra för att nyanlända ska kunna etablera sig i samhället så snabbt som möjligt. Kostnaderna för de kommuner som redan har ett högt mottagande av nyanlända är betydande. Departementet föreslår att en översyn av kommunersättningarna

görs så att nytt förslag ska kunna presenteras i budgetpropositionen för 2016. Vi noterar att nya schabloniserade kommunersättningar redan har föreslagits i budgetpropositionen för 2016 med en höjning på 50 procent från 83 100 kronor till 125 000 kronor per nyanländ och år. Förbundet anser att den höjningen är välkommen och nödvändig och tillstyrker förslaget.

6 Ikraftträdande

Departementet föreslår ett ikraftträdande till 1 juli 2016. Förbundet anser att det är absolut senast möjliga ikraftträdandedatum med tanke på det akuta och överbelastade läge vi har i migrationssystemet över huvud taget, och på anläggningsboendena i synnerhet. Förbundet tillstyrker förslaget.

Heike Erkers
Förbundsordförande
Akademikerförbundet SSR
Heike.erkers@akademssr.se

Maria Östberg Svanelind
Internationell sekreterare
Akademikerförbundet SSR
maria.ostberg-svanelind@akademssr.se